HZG
ACCOUNTANTS & ADVISEURS

Aan de raad van commissarissen van Zwembaden
Borger-Odoorn B.V.
T.a.v. de heer H.W. Smit, directeur
Zuideinde 36
7875 CD EXLOO

Datum: 17 november 2020
Kenmerk: 2020.405
Onderwerp: Controle jaarrekening 2018-2019

Geachte Raad,

Hierbij ontvangt u de controleverklaring bij de jaarrekening van uw organisatie als mede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op 17 november 2020, de datum van de behandeling in de raad van commissarissen. In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling ervan en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het bestuur te ondersteunen in de controlerende taak.

De indeling van dit rapport is als volgt:
1. Strekking van de controleverklaring
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie
3. Kwaliteit van de interne beheersing
4. Resultaat en weerstandsvermogen
5. Controlebevindingen
6. Overzicht van niet-gecorrigeerde controleverschillen
7. Frauderisico's
8. Automatiseringsomgeving
9. Dataveiligheid en AVG
10. Onafhankelijkheid gewaarborgd
11. Afsluiting

1. STREKKING VAN DE CONTROLEVERKLARING

Wij hebben bij de jaarrekening van uw vennootschap een controleverklaring van oordeelonthouding verstrekt. Deze oordeelonthouding vindt de oorsprong in het niet kunnen verkrijgen van voldoende controle-informatie over de opbrengstverantwoording in de jaarrekening, behoudens de ontvangen subsidie. Wij hebben met de directie op verschillende momenten onze bevindingen besproken die leiden tot dit oordeel.

LAAN CORPUS DEN HOORN 200 - POSTBUS 8006 - 9702 KA GRONINGEN - 050 21 13 660

HZG ACCOUNTANTS & ADVISEURS IS EEN HANDELSNAAM VAN HOFSTEENGE ZEEMAN GROEP B.V. KVK NR. 55667945

Zwembaden Borger-Odoorn B.V. is een nieuwe organisatie. Dat betekent dat vanaf de oprichting eind 2018 alle processen opnieuw ingericht moesten worden, op een wijze die past bij de schaal van de organisatie, de werkwijze tot dan toe, maar die ook de lat van moderne accountantscontrole moet halen. Het is niet ongebruikelijk dat een organisatie die lat in het eerste jaar niet haalt. Dat geldt dus ook voor u.

De belangrijkste stromen waar we onvoldoende zekerheid over kunnen verkrijgen zijn de horeca opbrengsten en de kaartverkoop met inbegrip van de kasafhandeling. De achterliggende oorzaak van deze constatering is deels gelegen in de omvang van uw organisatie waardoor de noodzakelijke functiescheidingen niet altijd in de praktijk kunnen worden doorgevoerd maar is in belangrijker mate het gevolg van de opstart van de organisatie gedurende het jaar 2019. Daardoor hebben de processen niet het gehele jaar op niveau gefunctioneerd. Het totaal van de opbrengsten die in deze processen omgaan is € 243.000.

We zien echter op verschillende onderdelen ruimte voor verdere verbetering en in onze contacten met de directie is gebleken dat daaraan ook gewerkt wordt. Voor u is de balans tussen effectieve en kostenefficiënte bedrijfsvoering en de eisen die aan controle gesteld worden belangrijk. Dat biedt geen garantie dat een goedkeurend oordeel in de toekomst de standaard zal worden maar uw focus op procesverbetering biedt zeker perspectief voor de toekomst. Paradoxaal genoeg helpt de coronacrisis u in dit proces omdat er enerzijds meer tijd is om verdere verbeteringen door te voeren en anderzijds is door de sluiting in het voorjaar het percentage eigen opbrengsten lager dan geraamd en neemt dus de stroom waarin onzekerheden geïdentificeerd zijn af.
Gedurende de controle hebben we wel vastgesteld dat, met het voorbehoud over de genoemde opbrengsten zoals hiervoor gemaakt, dat de posten in de jaarrekening zoals die aan de Raad van Commissarissen is verstrekt, in materiele zin opgesteld en onderbouwd, dat de inrichting en presentatie voldoen aan de voor u geldende verslaggevingsregels en dat de waarderingsgrondslagen correct zijn toegepast..

2. BESTUURLIJKE AFHANDELING EN PUBLICATIE

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. De raad van commissarissen behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens ook vast. Ter afronding ondertekenen alle leden van de directie en raad van commissarissen de jaarrekening.

Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen met u te bespreken.

Wij wijzen u erop dat vaststelling van de jaarstukken niet automatisch strekt tot decharge van de directie. Hiertoe dient u nog in de vergadering dit agendapunt separaat te agenderen en te notuleren.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening.

Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring die niet is voorzien van een persoonlijke handtekening. Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft.
Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met deze jaarstukken. Indien u deze jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening"). Wij wijzen u er nadrukkelijk op dat publicatie van de door ons gewaarmerkte jaarrekening op welke wijze dan ook niet is toegestaan.
Wij wijzen u erop dat u, op grond van de voorschriften die voor u gelden, gehouden bent (delen van) uw jaarstukken openbaar te maken en te deponeren bij de kamer voor koophandel.

3. KWALITEIT VAN DE INTERNE BEHEERSING EN GOVERNANCE

Gedurende onze controle en eerste kennismaking met de zwembaden in de gemeente Borger-Odoorn treffen we een organisatie aan die met een bescheiden omvang en de inzet van vrijwilligers de exploitatie in goede banen probeert te leiden. Zeker in kleine organisaties is het van belang goed zicht te hebben op belangrijke financieel-administratieve processen, daarin de noodzakelijke functiescheidingen aan te brengen, maar de uitvoerbaarheid van de afspraken niet uit het oog te verliezen. Dat daarmee keuzes nodig zijn in de procesinrichting is helder.

Wij constateren wel dat die keuzes bewust en beargumenteerd worden gemaakt. We vragen wel nadrukkelijk aandacht voor het documenteren van beleid en beleidskeuzes en de weerslag daarvan in werkafspraken. Wij constateren dat u nog nadere uitwerking moet geven aan het beloningsbeleid voor de directie en functionerings- en beoordelingscyclus, de interne mandatering, het toezichtskader van de raad van commissarissen voor het toezicht op de directie en het documenteren van besluiten en de bewaking van de opvolging.
We zien dat u over het eerste jaar geen jaarverslag heeft geschreven. Dat is niet verplicht, maar gelet op het feit dat u zowel een bedrijfseconomische als maatschappelijke doelstelling heeft, adviseren wij u zowel een jaarverslag als een verslag vanuit de raad van commissarissen op te nemen in de jaarverslaggeving over 2020.

In het bijzonder vragen we aandacht voor het betalingsproces dat in veel kleine organisaties een kwetsbaar proces is. Wij verwachten in dit proces een adequate functiescheiding door middel van een strikte doorvoering en handhaving van het vier-ogen-principe. Medewerkers dienen immers niet zelfstandig betalingen te kunnen uitvoeren. Bij u is die scheiding nog niet zo sterk doorgevoerd mede om dat in de inrichting van uw betaalpakket deze scheiding doorbroken worden doordat uw bank de eigenaarsfunctie in de klantorganisatie belegt. De eigenaarsrol ligt bij u bij de directie. Hoewel wij bij onze werkzaamheden geen tekortkomingen hebben aangetroffen adviseren wij u een zichtbare controle achteraf door autorisatie van bankafschriften in te voeren zodat in elk geval kort na de feitelijke betaling de juistheid ervan is vastgesteld en vastgelegd.

Zoals in hoofdstuk 1 al is aangegeven is de volledigheid van de opbrengstverantwoording, of beter gezegd het procedureel waarborgen van de verantwoording ervan, de belangrijkste bevinding uit onze controle. Deze bevinding is bij u bekend en heeft ook al geleid tot aanpassingen in de werkwijze gedurende het jaar 2019 en ook in 2020, onder meer door het reduceren van het contant geldverkeer door het invoeren van een passensysteem voor abonnementhouders en het creëren van bewustwording bij vrijwilligers en medewerkers over het belang van documentatie en controle. Dat proces is nog niet afgerond maar in de gesprekken die we gevoerd hebben in alle drie de baden constateren wij wel dat hiervoor aandacht is.

4. RESULTAAT EN WEERSTANDSVERMOGEN

Het boekjaar 2018-2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 32.000 na belastingen, terwijl een resultaat van € 1 was begroot. Het eigen vermogen heeft per 31 december 2019 derhalve een omvang van € 32.000.

De solvabiliteit bedraagt daarmee 10%. De waarde van dat kengetal is nog moeilijk te duiden omdat u nog niet beschikt over een risicoanalyse over de belangrijkste risico's in uw bedrijfsvoering, de impact en mogelijke beheersmaatregelen. Los van de effecten van de coronacrisis adviseren wij u een dergelijke analyse wel te agenderen voor de komende periode.
Wij verwachten dat het onderhoud van de zwembaden en de verdeling van de lasten tussen gemeente en uw vennootschap een belangrijk element in deze risicoanalyse zal zijn.
Hoewel het hebben van een stevige vermogenspositie niet uw primaire doelstelling is, heeft eigen vermogen ook een functie als financieringsmiddel voor activa en het genereren van liquiditeit voor transacties. Een minimumbuffer is dan ook wenselijk.

Opbouw resultaat (in € 000)	Realisatie 2018-2019	Begroting 2019
Bruto omzet resultaat	212	201
Subsidies	594	584
Personeelslasten	-/- 383	-/- 329
Afschrijvingen	-/- 25	-/- 15
Overige bedrijfskosten en rente	-/- 359	-/- 441
Vennootschapsbelasting	-/- 7	0
Resultaat	32	0

5. OVERIGE CONTROLEBEVINDINGEN

5.1 Schattingen en memorialen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. In onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan deze schattingen omdat, bedoeld of onbedoeld, het resultaat door schattingen kan worden beïnvloed.
Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de vorderingen en de kortlopende schulden. Tijdens onze werkzaamheden hebben wij geen tekortkomingen aangetroffen in de schattingsmethoden en vastgesteld dat de wijze waarop deze tot stand komen niet is gewijzigd. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken.

5.2 Coronacrisis en de continuïteit van uw organisatie

In het voorjaar van 2020 ging Nederland in een gedeeltelijke lockdown. Sinds die tijd is de 1,5 metersamenleving een feit en werd thuiswerken in belangrijke mate de norm en sloten tal van instellingen de deuren. Voor u betekende dit uitstel van de opening van het seizoen en dus het mislopen van inkomsten.
Nadat er rond de zomer enig perspectief ontstond op een zekere mate van verlichting van maatregelen zijn deze eind september weer teruggedraaid. Tussendoor heeft u met tal van aanvullende maatregelen een deel van het seizoen open kunnen zijn. De financiële effecten daarvan zijn stevig maar omdat u ook gebruik heeft kunnen maken van steunmaatregelen heeft u in de jaarrekening beschreven dat de continuïteit van de vennootschap geen direct gevaar loopt. Wij hebben met u gesproken over de corona effecten voor de vennootschap en hebben geen aanwijzingen dat de door u gemaakte inschatting onjuist is.

5.3 Het UBO-register geldt ook voor u

In juli 2020 is de Implementatiewet registratie uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten in werking getreden. Deze wet regelt onder meer de introductie van een register van Ultimate Beneficial Owners (UBO), ook wel uiteindelijk belanghebbenden genoemd, van rechtspersonen in Nederland. Dit UBO-register is een maatregel in het kader van het voorkomen van belastingontduiking, de financiering van terrorisme en het opsporen van witwastransacties.

Alle privaatrechtelijke rechtspersonen moet een opgave doen in het UBO-register. Dat betekent dat u een dergelijke opgave moet verzorgen. Welke personen exact geregistreerd moet worden hangt onder andere af van statutaire bepalingen. De registratie moet voor 1 juli 2021 plaatsvinden. Wij adviseren u dan ook op website van de kamer van koophandel het stappenplan in te vullen en de registratie te voltooien.

6. OVERZICHT VAN NIET-GECORRIGEERDE CONTROLEVERSCHILLEN

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. Het bedrag wordt bepaald op basis van een professionele inschatting. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's. De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 28.300 voor afwijkingen. Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 1.400.

Niet gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen	**NVT**	**NVT**	**NVT**
Onzekerheid over de volledigheid van de opbrengsten (zie hoofdstuk 1)	€ 243.000	€ 243.000	€ 243.000
Totaal onzekerheden	**€ 243.000**	**€ 243.000**	**€ 243.000**
Totaal	**€ 243.000**	**€ 243.000**	**€ 243.000**

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht.
Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

6. FRAUDERISICO'S

Voorafgaand aan en gedurende de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht als het gaat om risico's van fraude of fouten in de jaarrekening. Wij hebben met u van gedachten gewisseld over mogelijke risico's als gevolg van fraude binnen de organisatie en u op de hoogte gesteld van de werkzaamheden die we met betrekking tot frauderisico's hebben uitgevoerd.
Ook hebben we daarbij aandacht besteed aan elementen van beïnvloeding en druk die kunnen leiden tot een aantasting van het bestuurlijk handelen binnen de organisatie. U heeft ons medegedeeld dat u geen specifieke fraude- en andere signalen heeft onderkend en geen concrete fraudegevallen zijn geconstateerd.
U beschikt nog niet over een eigen frauderisicoanalyse of een andere vorm van inventarisatie van integriteitsrisico's.
Een dergelijk instrument kan inzicht verschaffen in de mate waarin (alle) integriteitsrisico's bij het management in beeld zijn. Wij benadrukken dat het bestuur een verantwoordelijkheid heeft als het gaat om het nemen van afdoende maatregelen op dit punt. Ook om het bewustzijn op dit vlak te vergroten kan een risicoanalyse een hulpmiddel zijn om het gesprek over frauderisico's en integriteitsrisico's beter te voeren. Om die reden denken wij dat een inventarisatie of risicoanalyse voor u van toegevoegde waarde kan zijn.

Onze controle is niet specifiek gericht geweest op het ontdekken van fraude of integriteitsschendingen. Wij hebben echter tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening over het boekjaar 2018-2019 geen aanwijzingen verkregen dat hiervan sprake is geweest. Evenmin hebben wij situaties onderkend, waarbij wij van mening zijn dat de organisatie op cruciale punten onvoldoende interne beheersingsmaatregelen heeft getroffen, behoudens hetgeen wij over de opbrengstverantwoording hebben gerapporteerd.

7. AUTOMATISERINGSOMGEVING

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.
Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.
Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts díe onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.
Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden.
Uit onze controle zijn echter geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

8. DATAVEILIGHEID EN AVG

Sinds de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht is geworden is steeds duidelijker wat de impact is van de AVG op organisaties. Vooral kleinere organisaties worstelen met het opzetten van de vereiste procedures en het aantonen van de werking ervan.

De AVG geldt ook voor u. Concreet betekent dit dat u onder meer moet beschikken over een register van verwerkingen, verwerkersovereenkomsten met verwerkers van privacygevoelige informatie moet hebben afgesloten en een procedure moet hebben voor het melden van datalekken. De uitvoerders van uw salaris- of financiële administratie vallen al snel in deze kring net als uw IT-beheerder.
De AVG schrijft ook voor dat u beleid moet hebben over het omgaan met privacygevoelige informatie en moet u een werkwijze hebben indien u een verzoek krijgt om gegevens aan te passen of te verwijderen. Tenslotte vraagt de AVG dat u de werking van deze interne afspraken ook periodiek bijwerkt en actief toetst.

Op dit moment voldoet u nog niet aan de minimale eisen die de AVG stelt. U loopt daarmee risico's op aansprakelijkheidsstelling en/of het opleggen van boetes door de Autoriteit Persoonsgegevens. Hierover hebben we met u en uw medewerkers van gedachten gewisseld hoe dit in de context van een kleine organisatie vormgegeven kan worden. Wij adviseren u dringend om de besproken en hierboven geschetste maatregelen op korte termijn in te voeren.

9. ONAFHANKELIJKHEID GEWAARBORGD

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van HZG Accountants & Adviseurs ingebed.
Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij Zwembaden Borger-Odoorn B.V. voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten uitgevoerd voor uw vennootschap dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

10. AFSLUITING

Wij danken u voor de samenwerking. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen in de vergadering van 17 november 2020.

Hoogachtend,
Hofsteenge Zeeman Groep B.V.

drs. E. Vriesen RA

06 - 52 34 12 25
erik.vriesen@hzgaccountants.nl